

VÄNERNS VATTENNIVÅER

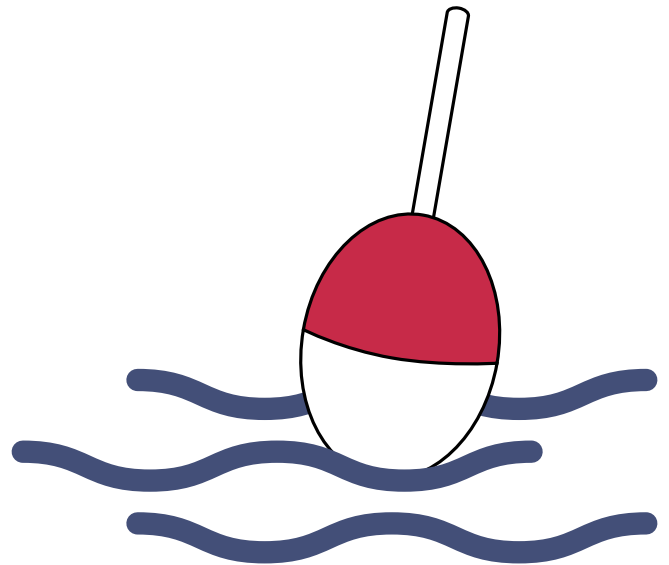
Historiskt sett har ofta industrier funnits nära vatten. Kommande klimatförändringar kommer att öka risken för översvämningar (SOU 2006:94) och därmed kan miljögifter läcka från gammal förorenad mark. Avloppsreningsverk vid Vänern kan också få problem vid extremt högt vatten och orenat avloppsvatten kan komma ut i sjön (foto Odd Sandberg, Vänermuseets arkiv, december 2000).

Vattennivåvariationer behövs för att igenväxningen inte ska förvärras ytterligare. Igenväxningen drabbar också friluftslivet och boende genom att framkomligheten minskar (foto Camilla Finnsberg).

Mer information

- * Vattenvårdsplan för Vänern. Mål och åtgärder samt tre bakgrundsdokument finns på Vänerns vattenvårdsförbunds webbplats: www.vanern.se
- * Regeringens klimat- och sårbarhetsutredning (SOU 2006:94) finns här: www.regeringen.se.

Vänerkansliet, Länsstyrelsen Västra Götalands län,

Hamngatan 1, 542 85 Mariestad • Tfn 0501 60 53 85

www.vanern.se • ISSN 1403 6134 • juni 2007

VÄNERNS VATTENNIVÅER

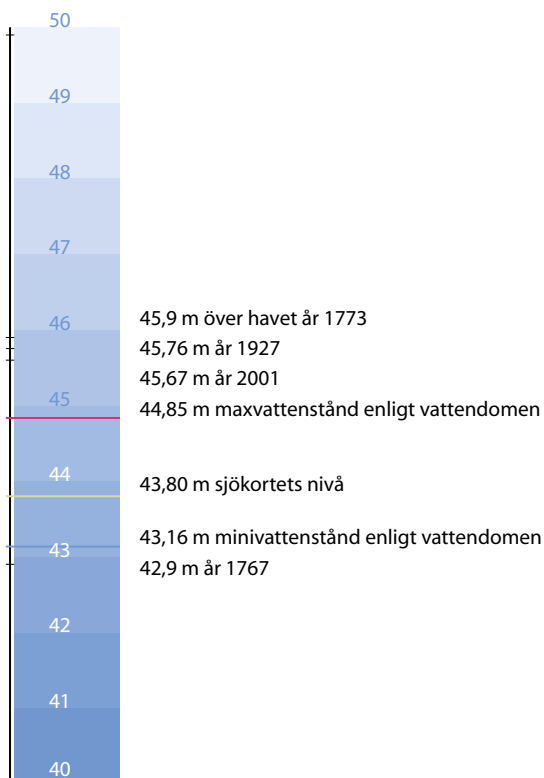
Vattendomen för Vänern och Göta älv kom 1937 och Vänerns vattennivå har reglerats sen dess. Innan 1937 varierade vattennivåerna i sjön betydligt mer än i dag och översvämningar var vanliga. Skälen till regleringen av Vänerns vattennivåer var, förutom att få elkraft från fallen i Trollhättan, att minska skadorna på jordbruksmark vid Vänern och Göta älv av översvämningar.

Vattennivåvariationer är viktiga

Djur- och växtlivet i och vid Vänern är anpassat till större vattennivåförändringar än vad som finns i dag och en del strandväxter och djur är beroende av vattennivåvariationer för att överleva.

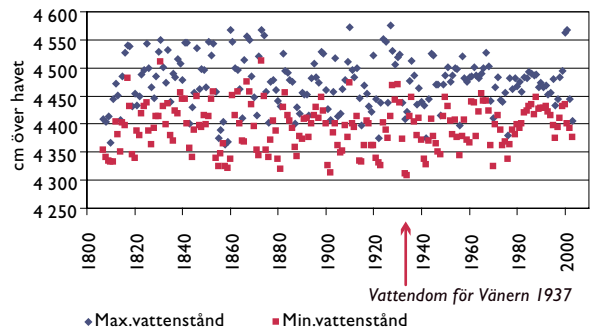
Mer vatten i framtiden

Vänern kommer att påverkas av klimateffekter och forskarna anser att mer nederbörd kommer under hösten och vintern och mindre under sommarhalvåret (SOU 2006:94). Ökad nederbörd ökar risken för extremt högt vattenstånd och översvämningar, vilket skulle ge mycket stora ekonomiska kostnader för samhället och enskilda.

▲ Några rekordvattennivåer i Vänern. I januari 2001 hade Vänern extremt hög vattennivå 45,67 m, vilket var ca en decimeter under 1927 års nivå. Om Vänern hade varit oreglerad vid detta tillfälle hade nivån sannolikt varit ca tre decimeter över 1927 års rekord (SOU 2006:94).

Regeringens klimat- och sårbarhetsutredning bedömer att utan åtgärder kommer de högsta vattenstånden vid sekelskiftet vara cirka 0,5 meter högre än i dag. Vindpåverkan kan höja nivån med ytterligare 0,6 meter. Klimatutredningen rekommenderar att man inte bygger hus under nivån 47,4 meter över havet, möjligen undantagen för enklare uthus.

▲ Årligt max- och minvattenstånd. År med riktigt höga vattennivåer var före 1937 fyra gånger vanligare och år med riktigt låga nivåer förekom dubbelt så ofta.

◀ Vattennivåvariationer blottlägger jord i strandkanten som gör att ettåriga växter kan gro när vattnet går tillbaka, som exempelvis den sällsynta grönskäran.